

Tio år med s- regering

Gå in på vår hemsida www.socialdemokraterna.se och läs rapporterna i sin helhet

Socialdemokraterna

Innehållsförteckning

En kvarts miljon nya jobb - men vi är inte nöjda.....	3
Sjukvård en allemansrätt - svensk hälso- och sjukvård 1994-2004.....	5
Barn och ungdomar först – Ungdomspolitisk rapport	7
Ett decennium av satsningar på utbildning och forskning ledde Sverige till framgång.....	8
Hela Sverige ska leva	10
Miljö- och hållbar utveckling – framgångar och framtidsperspektiv....	12
Frihet och trygghet på äldre dagar - Socialdemokratisk äldrepolitik 1994-2004.....	13

En kvarts miljon nya jobb - men vi är inte nöjda

Den 23 juli presenterade Socialdemokraterna en rapport om Sveriges ekonomi och människors chans till arbete under tio år av socialdemokratiskt styre. Rapporten visar att en kvarts miljon fler människor i Sverige har fått jobb. Antalet socialbidragsberoende har sjunkit och den offentliga ekonomin har sanerats. Den gemensamma sektorn, med sjukvården, omsorgen och skolan, har fått ökade resurser. Föräldraledigheten har förlängts och barnomsorgsavgifterna sänkts.

Men vi socialdemokrater är inte nöjda. Det finns mycket kvar att göra och rapporten redovisar några viktiga utmaningar som ligger framför oss. Fortfarande står jobben i fokus och uppgiften är att fortsätta öka rättvisan i samhället. Sverige står inför ett vägval. Ska Sverige vara ett land för alla eller ett land för bara ett fåtal?

Vi socialdemokrater vill forma ett samhälle där alla människor har goda förutsättningar att förverkliga sig själva och bidra till samhällets utveckling. För att ett sådant samhälle ska bli verklighet måste tre förutsättningar uppfyllas. Sysselsättningen måste vara hög, tillväxten god och uthållig, och den offentliga ekonomin stark och stabil.

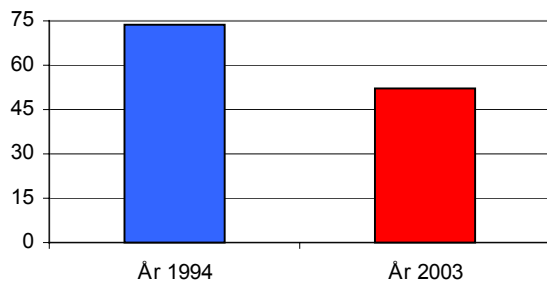
De svenska reallönerna har haft ett uppsving under senare år, men är fortfarande lägre än i flera jämförbara länder. Sverige har gott om små- och medelstora företag, men behöver ännu fler företagare, nya och växande företag, för att kunna möta det omvandlingstryck som det svenska näringslivet står inför. Den offentliga sektorn ska hjälpa till att skapa ett gott näringsklimat.

I år har arbetslösheten stigit. Framför allt är det ungdomar och invandrare som drabbats. Men även äldre tvingas lämna arbetsmarknaden mot sin vilja och alltför många blir sjukskrivna eller förtidspensionerade. Socialdemokratin accepterar inte en sådan utveckling. Människans rätt till ett meningsfullt och utvecklande arbete är en grundpelare i vår ideologi – arbetslösheten måste bekämpas.

Men det finns också brister i arbetslivet som måste tas på största allvar. Arbetslivet måste bli jämställt. Idag har kvinnor sämre arbetsvillkor, tjänar mindre och når mer sällan ledande befattningar än män. Det hämmar utvecklingen för Sverige. Så länge det finns orättvisor, otrygghet och arbetslöshet har vi socialdemokrater arbetsuppgifter ogjorda.

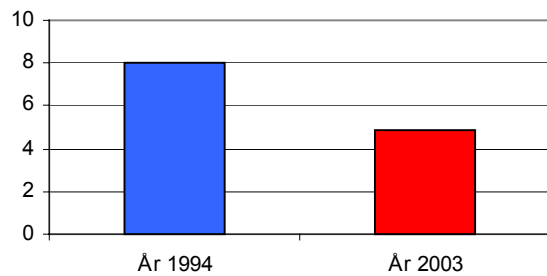
Detta har hänt:

Offentlig bruttoskuld (procent av BNP)

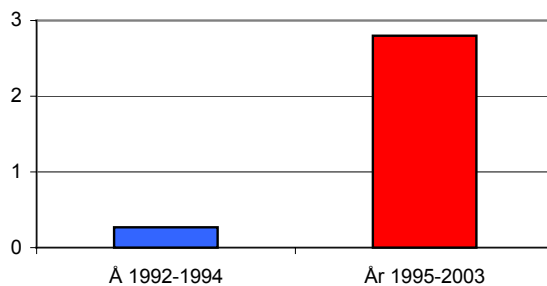
Källor: SCB, Finansdepartementet

Arbetslöshet (procent av arbetskraften)

Källor: AKU, Finansdepartementet

BNP-tillväxt i Sverige (genomsnittlig årlig procentuell förändring)

Källor: SCB, Finansdepartementet

Sjukvård en allemansrätt - svensk hälso- och sjukvård 1994-2004

Socialdemokraterna presenterade torsdagen den 29 juli en rapport om vad den socialdemokratiska regeringen har gjort för att stärka svensk hälso- och sjukvård under den tioåriga regeringsperioden. I rapporten redovisas även viktiga utmaningar för framtiden på både kort och lång sikt.

Vid mitten av 1990-talet tvingades socialdemokraterna genomföra kraftiga nedskärningar för att sanera ekonomin. Detta drabbade i hög grad vården och omsorgen.

När samhällsekonomin åter kom i balans handlade det sjukvårdspolitiska uppdraget framför allt om att åstadkomma en sjukvård av högsta internationella klass och att förbättra tillgängligheten till vården. Det gällde att på lång sikt försvara välfärdssystemet. Ett omfattande reformarbete inleddes. Exempel på detta är följande satsningar:

- Resurserna till vården har ökat från 8,2 till 9,2 procent av BNP.
- Under en fyraårsperiod (2001-2004) satsar den socialdemokratiska regeringen nio miljarder kronor för att utveckla primärvården, äldrevården och psykiatrin.
- Ytterligare 3,5 miljarder kronor kommer att avsättas under tre år för att minska väntetiderna och korta köerna i hälso- och sjukvården.
- Ett högkostnadsskydd för äldre i tandvården har införts

Idag utförs mer sjukvård i Sverige än i många andra jämförbara länder. Tillgängligheten är större, trots att Sverige har den absolut äldsta befolkningen i EU och därmed de största vårdbehoven. En fortsatt viktig utmaningar för framtiden är dock att behålla förtroendet för den offentliga vården.

Resurser i vården

Hälso- och sjukvårdens andel av BNP (inklusive kommunernas äldresjukvård)

Andel av BNP	1994	2002
	8,2%	9,2% ¹

¹ Preliminär siffra

Landstingsanställd sjukvårdspersonal

Antal årsarbetare	1994	1998	2003
Läkare	21437	22291	25268
Sjuksköterskor	62493	64537	73695
Undersköterskor	35317	30357	34296

Landstingsförbundet, Sjukvårdsdata i fokus

Barn och ungdomar först – Ungdomspolitisk rapport

Den 30 juli presenterade socialdemokraterna en rapport om utvecklingen för barn, ungdomar och deras familjers levnadsvillkor under tio år av socialdemokratiskt styre. Rapporten lyfter fram de stora reformer som initierats och genomförts, men redovisar också kommande utmaningar.

Barn och ungdomars liv påverkas av offentliga beslut och insatser inom de flesta politikområden, på alla nivåer i samhället. Den nationella ungdomspolitiken handlar därför om barn och ungdomars livssituation inom en rad olika områden som utbildning, arbete, boende, hälsa, fritid och inflytande.

Barnfamiljerna drabbades hårt av den ekonomiska krisen i början av 1990-talet. Det blev en uppmaning för oss socialdemokrater att genomföra tydliga satsningar för att förbättra de ekonomiska villkoren för barnfamiljerna, och sedan dess har den socialdemokratiska regeringen genomfört flera genomgripande reformer. Som exempel kan nämnas en höjning av barnbidraget, maxtaxa för förskolan, avgiftsfri allmän förskola 15 timmar i veckan för 4-5 åringar samt en förlängning av föräldraförsäkringen med ytterligare en ”pappamånad”.

Men ännu ligger en rad utmaningar framför oss. Vi har höga ambitioner när det gäller barnfamiljernas situation och kvaliteten i förskolan och skolan. Valmanifestet och 121-punktsprogrammet sätter agendan för den återstående tiden av mandatperioden. Men den politiska viljan och handlingskraften att åstadkomma förändring och förbättring sträcker sig långt längre än valet 2006.

Principen om barnets bästa utgör tillsammans med den generella välfärden grunden för den socialdemokratiska familjepolitiken. För barnens bästa är det viktigt att båda familjerna är delaktiga i barnets uppväxt och tar ansvar för barnet. Sverige har världens bästa föräldraförsäkring. Men vi socialdemokrater vill göra den ännu bättre.

Vi kommer givetvis också infria vårt vallöfte från 2002 om att möjliggöra ett stort antal nyanställningar i förskolans verksamhet. Förskolan är inte bara unik i sin kombination av omsorg och pedagogik. Den är också en viktig mötesplats för barn med olika bakgrund och erfarenhet. För oss socialdemokrater är det självklart att föräldrars ekonomi inte ska avgöra om barnen får tillgång till förskolans pedagogiska verksamhet. Maxtaxan är en viktig ideologisk reform, och den socialdemokratiska regeringens mål är att förskolan ska vara avgiftsfri precis som grundskolan.

Ett decennium av satsningar på utbildning och forskning ledde Sverige till framgång

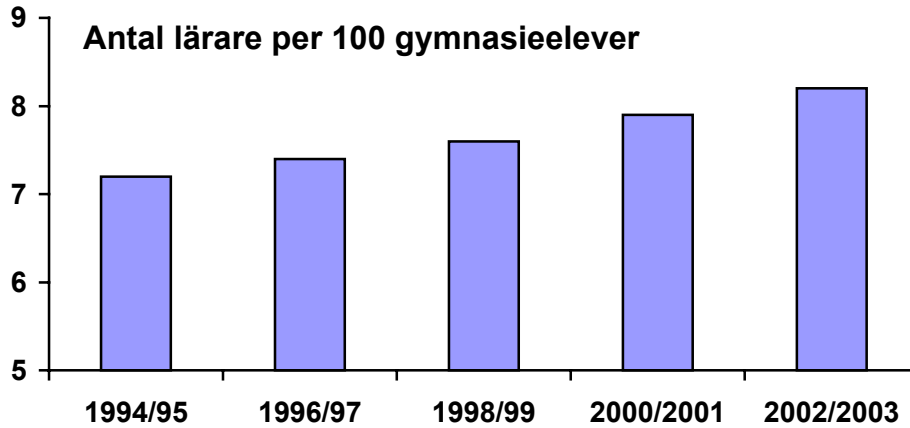
Den fjärde augusti presenterade socialdemokraterna en rapport om den socialdemokratiska regeringens satsningar på Sverige som kunskapsnation de senaste tio åren. Det gångna decenniets investeringar i utbildning och forskning saknar motstycke i modern svensk historia. De statliga satsningarna på utbildning, universitetsforskning och studiestöd har fördubblats mellan 1994 och 2004.

Grunden för socialdemokratisk utbildningspolitik handlar både om att ge alla människor samma chans i livet genom ett livslångt lärande, och om den samhällsutveckling som kan komma oss till del genom forskningens nya landvinningar. Satsningarna på utbildning och forskning ger både ökad rättvisa och tillväxt.

För tio år sedan var Sverige i ett läge där politikens verkningskraft hade reducerats kraftigt och där marknadens villkor påverkade utvecklingen i skolan negativt. Politiska insatser var mer nödvändiga än på mycket länge och det krävdes en ideologisk kursändring i utbildningspolitiken. Trots den ekonomiska krisen, satsade därför den socialdemokratiska regeringen stora resurser på utbildning. Exempel på några av dessa satsningar:

- Resurserna till skolan, vården och omsorgen ökades med 20 miljarder kronor mellan 1996 och 2000.
- Den femåriga satsningen på ökad kvalitet i skolan ger sammanlagt 15 000 fler lärare och specialister mellan åren 2001-2006.
- *Alla skolor ska vara bra skolor*. Ett kvalitetsprogram som syftar till att förstärka kvalitetsarbetet i skolan. Inleddes våren 2003.
- Utbyggnaden av högskolan mellan åren 1997 och 2003 har skapat minst en stark högskola i varje län. Utbyggnaden har inneburit att regeringen har tillfört högskolan 8,7 miljarder kronor i ökade resurser.

Det statliga stödet har tillsammans med kommunernas egna satsningar bidragit till att personaltätheten åter ökat i skolan. Det grundläggande syftet med satsningen är att fler elever ska få nödvändiga kunskaper och nå utbildningsmålen. Sedan läsåret 1994/95 till läsåret 2002/03 har antalet lärare per 100 elever i gymnasieskolan ökat från 7,2 till 8,2. Se diagrammet nedan

Sverige står sig mycket väl när det gäller utbildning och forskning internationellt sett. Vi har hög kvalitet i skola och högskola, elever och studerande når generellt sett goda resultat och vi tillhör de ledande länderna i världen inom flera forskningsområden.

Trots det är vi socialdemokrater långt ifrån nöjda. Kunskapssamhället byggs kontinuerligt. Vår tradition och vår ideologi gör att vi alltid arbetar vidare för att nå ännu längre. Vi måste ge fler barn, ungdomar och vuxna en utbildning av bättre kvalitet än i dag för att de ska kunna stå starka i vår tid av stora och snabba förändringar och i en alltmer globaliserad värld.

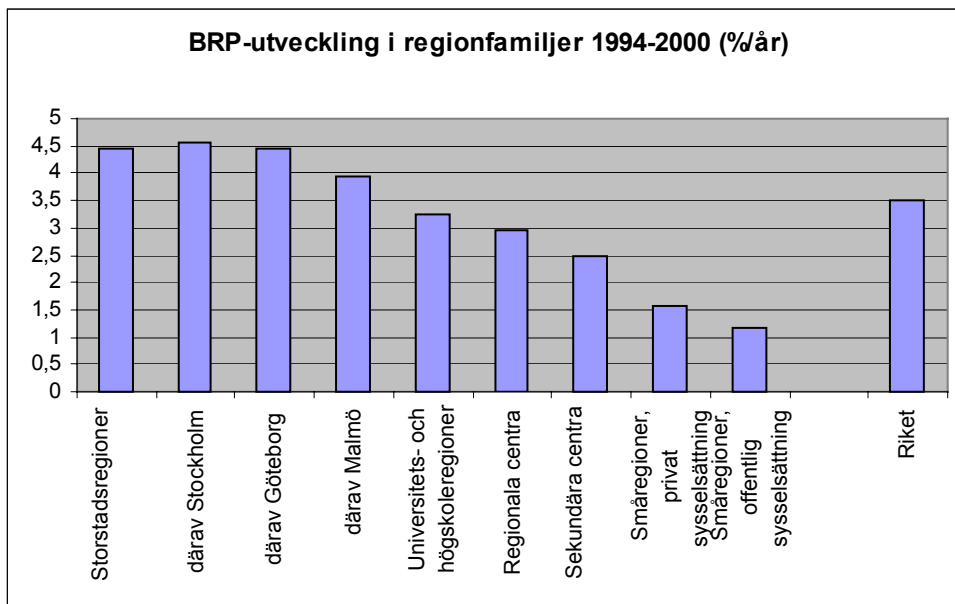
Hela Sverige ska leva

Fredagen den 20 augusti presenterade socialdemokraterna en rapport om hur vi arbetat för att skapa tillväxt och livskraft i hela landet under 10 år av socialdemokratiskt styre. Rapporten visar att det generellt sett gått bra för stora delar av Sverige. Sju politikområden lyfts särskilt fram som vi menar positivt har bidragit till den regionala utvecklingen:

- En ny regional utvecklingspolitik
- Utbyggnad av universitetet och högskolor över hela landet
- Utbyggnad av bredband och 3G
- Säkrandet av lika välfärd över hela landet
- EU-medlemskapet – tillgång till inre marknad och strukturfonder
- Storstadspolitik
- Infrastruktur och transporter

För socialdemokratin är människan målet – hennes utveckling och frihet, hennes törst att lära och bilda sig och hennes vilja att växa och spränga nya gränser. Det här är mål som gäller alla oavsett var i landet man bor. Vi arbetar för ett Sverige där hela landet och alla människors utvecklingspotential tas tillvara. Vi vill skapa tillväxt och livskraft i hela landet, storstäder och landsbygd ska ges de bästa förutsättningarna att utvecklas efter sina olika förutsättningar.

Den socialdemokratiska regeringen har på en rad områden arbetat för att stärka tillväxten och livskraften i hela landet. Mycket är positivt. Tillväxten har varit hög i många delar av landet – från norr till söder. Men samtidigt ser vi att framför allt Sveriges landsbygd och glesbygd släpar efter. Vi ser också att storstäderna lider av växtvärk, något som leder till att tillväxtpotentialen inte tas tillvara fullt ut och att människor kommer i kläm när exempelvis bostadspri- serna ökar.

Källa: Bilaga 3 till LU 2003/04 Den regionala utvecklingen fram till 2020, s 65

Av diagrammet framgår att tillväxten i landets tre storstadsregioner har varit betydande åren 1994-2000. Även tillväxten i universitets- och högskole-regionerna samt i viss mån i och kring övriga tätortsregioner har varit god. Däremot ser vi att mer glesbefolkade regioner släpar efter – inte minst där en stor andel av befolkningen är sysselsatt inom offentlig sektor.

Ännu ligger stora utmaningar framför oss. Så länge de regionala skillnaderna är stora, slår vi socialdemokrater oss inte till ro. Arbetet för att hela Sverige ska leva och utvecklas fortsätter. Vi är stolta men inte nöjda.

Miljö- och hållbar utveckling – framgångar och framtidsperspektiv

Den 30 augusti presenterade socialdemokraterna en rapport som beskriver hur Sveriges miljöpolitik har förändrats och utvecklats radikalt under tio år av socialdemokratiskt styre.

I dag är hållbar utveckling ett övergripande mål för den socialdemokratiska politiken. Men det har den inte alltid varit. Miljöansvaret är nu integrerat i alla politikområden och i alla samhällssektorer, och för att samordna den socialdemokratiska regeringens arbete för hållbar utveckling har ett särskilt kansli *Kansliet för hållbar utveckling* inrättats i statsministerns kansli.

Mellan år 1998 och 2004 har miljöanslagen mer än fördubblats. Genom statligt stöd till kommunerna (LIP) har praktiskt taget samtliga av landets kommuner kunnat analysera det lokala miljötillståndet och presentera investeringsprogram för hållbar utveckling. Miljöbalken, en ny sammanhållen miljölagstiftning har skapat en legal grund för miljöpolitiken, och övergripande miljö kvalitetsmål, med system för uppföljning och utvärdering, har gjort det svenska miljöarbetet systematiskt och långsiktigt – vilket är unikt i internationell jämförelse.

Vi socialdemokrater har drivit en tydlig och ambitiös klimatpolitik och den socialdemokratiska regeringen har, i en klimatproposition, lagt fast ett tydligt klimatmål: att minska växthusgasutsläppen med minst fyra procent till år 2010. Vi har också utvecklat och drivit en aktiv miljöpolitik inom EU, med särskilt fokus på att uppnå en skärpt kemikaliepolitik och en kraftfull klimatpolitik inom unionen. Listan på goda exempel kan göras längre.

Men miljöproblemen är fortfarande stora – nationellt, regionalt och globalt. Den utmaning och fundamentala förändring av samhällsstrukturen som hållbar utveckling innebär kräver en stark demokratisk förankring och ett brett deltagande från samhällets alla aktörer. Därför blickar rapporten även framåt och ringar in en rad utmaningar som ännu ligger framför oss.

Det handlar om klimatförändringarna, kemikalieanvändningen, och växande hot mot den biologiska mångfalden och människors hälsa. Men det handlar kanske framför allt om att långsiktigt bygga en socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbar världsekonomi, en ekonomi som ger alla människor goda livschanser samtidigt som miljö och ekosystem värnas.

Frihet och trygghet på äldre dagar - Socialdemokratisk äldrepolitik 1994-2004

Den 15 september presenterar barn- och familjeminister Berit Andnor en rapport om äldrepolitiken under tio år med socialdemokratiskt styre.

Rapporten "Frihet och trygghet på äldre dagar, *socialdemokratisk äldrepolitik 1994-2004*" visar hur vi socialdemokrater framgångsrikt arbetat för att förbättra villkoren för pensionärer med de lägsta inkomsterna. Vi är stolta över de resultat vi nått, men vi tänker inte slå oss till ro. Rapporten blickar därför också framåt och beskriver de utmaningar vi står inför såväl på kort som på lång sikt. Vi socialdemokrater ska fortsätta stärka äldres ekonomiska trygghet. Behovet – inte den egna ekonomin – ska vara avgörande. Och målet är en trygg ålderdom för alla.

Socialdemokratisk äldrepolitik vilar på två grunder – frihet och trygghet. Frihet innebär att den enskilde själv ska kunna forma sitt liv. Det är lika viktigt när man är gammal som när man är ung. Varje människa ska bli bemött med respekt, ha rätt till personlig integritet och självbestämmande över den egna tillvaron. Trygghet innebär att man inte ska behöva oroa sig för sin försörjning när man blir äldre. Det handlar om en trygg pension. Men det handlar också om att man ska ha rätt till vård och omsorg när man behöver det.

Anställda i kommunernas vård och omsorg om äldre och funktionshindrade²

1995	1998	2003
220 700	223 700	258 800 ³

Vi socialdemokrater har – tillsammans med fyra andra partier – infört ett helt nytt och långsiktigt hållbart pensionssystem. Det är kopplat till Sveriges ekonomi och ska tåla befolkningsmässiga förändringar. Den breda politiska förankringen garanterar stabilitet och därmed också trygghet.

Högekostnadsskyddet för äldre i tandvården har gett personer över 65 år möjlighet till omfattande behandlingar som många annars inte skulle ha råd med. De stora skillnaderna mellan olika kommuner har utjämnats och med högekostnadsskyddet i äldreomsorgen tillförsäkras den enskilde en summa att ha kvar innan avgift får tas ut.

² Källa: Svenska Kommunförbundet

³ Preliminär siffra

Men det finns mycket mer att göra. Framför allt måste vi se positivt på det faktum att vi blir allt fler äldre i Sverige. Vi blir äldre för att vi lever friskare under längre tid och det är en av välfärdspolitikens största framgångar. Men den demografiska utvecklingen ställer oss inför utmaningar. Vår främsta utmaning är att vi måste förändra och förnya arbetslivet. Sysselsättningsgraden måste öka. Det handlar om att skapa långsiktig ekonomisk tillväxt. Det är dags att flytta fokus till de områden där det behövs åtgärder. Det är inte demografin som är problemet, det är sysselsättningen. För att klara välfärden i framtiden måste vi ta tillvara allas vilja och förmåga till arbete.

